

CoMRel

Engaging with Conflicts in Mediatized Religious Environments.
A comparative Scandinavian Study.

Forskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd (prosjekt 236920/F10)
Ledet fra Institutt for medier og kommunikasjon, Universitetet i Oslo
Prosjektleder: professor Knut Lundby knut.lundby@media.uio.no

Partnere i prosjektet: Københavns Universitet, Uppsala Universitet, Universitetet i Agder og Det teologiske Menighetsfakultet.

Dokumentasjon av CoMRel survey april 2015

Av **Knut Lundby**, Universitetet i Oslo
og **Salve Jortveit**, TNS Gallup.

Mai/september 2015

Formål og forberedelse

Universitetet i Oslo innhentet tilbud fra tre tilbydere for dette formål:

Prosjektet studerer forholdet mellom medier og religion i aktuelle samfunnskonflikter. Målet er å avdekke hvordan religion tematiseres og utfoldes i mediene, for så å bli brukt i samhandling (også i sosiale medier) og samtale mellom mennesker, både som ytterligere kilde til konflikt og som ressurs til å bearbeide aktuelle spenninger. Surveyen skal gi oversikt over holdninger og samhandling om disse forhold i den norske, danske og svenske befolkningen. Surveyen skal være en landsrepresentativ studie av omtrent 1000 respondenter i hvert av de tre landene. Datainnsamlingen skal skje i nærmere avtalt periode vinteren/våren 2015.

Oppdraget ble gitt til TNS Gallup Norge. Kontrakt ble inngått 27. februar 2015. Utkast til spørreskjema var forberedt av forskerne i CoMRel, og ble videreutviklet i samråd med prosjektleder Salve Jortveit og hans medarbeidere i TNS Gallup i Oslo. Jortveit sto også for kontakt med de to andre skandinaviske TNS-selskapene, TNS Sifo i Danmark og TNS Gallup i Danmark.

Ferdig spørreskjema på norsk ble oversatt til svensk og dansk av CoMRel's forskere i disse landene. I Sverige var det gjennomført en mindre pilotstudie ved Uppsala Universitet som ledd i utviklingen av spørsmålene.

Det omforente skjemaet ble programmert/scriptet til et web-skjema. Testlinken på web-skjemaet gikk først noen runder blant CoMRels samarbeidsparter. Deretter gikk TNS-kontorene i Sverige og Danmark sine runder med kvalitetssikring. Enkelte spørsmålsstillinger ble tilpasset standarder som finnes i de ulike land. Noen spørsmål ble også endret for å tilpasse skjemaet til mobil.

'Soft launchen' av undersøkelsen gikk i felt onsdag 15. april 2015. I Soft launchen sendes skjemaet ut til 100 respondenter. Torsdag 16. april hadde TNS Gallup en gjennomgang av denne for å sjekke at alt det tekniske fungerte.

På det norske GallupPanellet finnes det allerede flere bakgrunnsvariabler registrert på respondentene. Variabler som «internettbruk» og «fødeland» måtte derfor inn som ekstraspørsmål i det svenske og danske skjemaet.

Spørreskjema på norsk er vedlagt.

Utvalg og datainnsamling

Datainnsamlingen foregikk via web med utvalg av respondenter trukket fra TNS sine paneler av aktuelle deltakere i de tre landene (CAWI – Computer Assisted Web Interviewing). Målgruppen ble beskrevet slik av TNS i tilbudet:

Utvalget skal være representativt på nasjonsnivå for befolkningen i de tre landene Ved bruk av web-intervjuing (CAWI) vil man oppnå representativitet blant internettbefolkningen, det vil si den de som har tilgang til Internett. I de skandinaviske landene er andelen med tilgang til Internett svært høy: I Norge er den 96 %, i Sverige er den 90 % mens den er 92 % i Danmark. I praksis regnes dette som godt nok til at de aller fleste undersøkelser kan gjennomføres på CAWI med god representativitet.

Utvalget dekker aldersspennet fra 16 år og oppover uten noe øvre avgrensning. Utvalget av respondenter ble trukket fra de nordiske TNS selskapenes paneler, der deltakerne hovedsakelig er rekruttert tilfeldig gjennom andre egne undersøkelser. Respondentene velges ut ved hjelp av tilfeldighetsprinsipper som sikrer at det ikke blir skjevheter som skyldes måten utvelgelsen skjer på. TNS-selskapene har utarbeidet trekkematiser som sikrer representativitet med hensyn på målgruppen for undersøkelsen. Disse trekkematisene oppdateres jevnlig i tråd med offisiell statistikk og TNS-selskapenes egne undersøkelser.

TNS-panelene

TNS-panelene som er benyttet i de tre landene er alle såkalte «gullstandardpanel» i.h.h.t. bransjeorganisasjonen ESMOARs kriterier (<http://bit.ly/1AAokg3>). Panelene består av utelukkende tilfeldig rekrutterte deltagere. Det foregår ingen selvrekruttering. Panelene består i all hovedsak av CATI-rekrutterte deltagere (dvs. fra telefonintevjuer). I tillegg benyttes en begrenset rekruttering via enkelte elektroniske kanaler (internett bannere, e-postkampanjer, etc.) primært for å nå yngre paneldeltakere (16-19 år).

Norge: GallupPanelet

Utvalget av respondenter i Norge ble trukket fra GallupPanelet som har ca 45 000 medlemmer i alderen 16 år +. GallupPanelet er det eneste aksesspanelet i Norge som har oppnådd ISO-sertifisering 26362:2009.

Sverige: TNS SIFO Panelet

TNS SIFO Panelet har ca. 120 000 aktive medlemmer i alderen 16 år+. Panelet er representativt for svenske Internett-brukere på kjønn og region. All rekruttering til panelet er gjort i nasjonalt representative CATI-undersøkelser eller postalundersøkelser, ved hjelp av stikkprøver.

Danmark: GallupForum

TNS Gallups panel i Danmark har ca. 50.000 aktive medlemmer i alderen 16 år+. Panelet er representativt for danske internett-brukere på kjønn og region. I all hovedsak er rekrutteringen til panelet er gjort i nasjonalt representative CATI-undersøkelser.

Alle paneldeltakere er underlagt en rekke kvalitetskrav. Basen består av aktive medlemmer. Passive medlemmer slettes gjennom jevnlig, obligatoriske oppdateringer av bakgrunnsdata. Dette gjør at panelene leverer høye svarprosent og høy svar kvalitet. Panelene praktiserer også "dobbel opt-inn", noe som innebærer at de rekrutterte aktivt må bekrefte to ganger at de ønsker å bli medlemmer – først på rekrutteringstidspunktet, så på registreringstidspunktet. Det gir mer stabile og lojale medlemmer. Panelene har også rutiner for jevnlig å bytte ut paneldeltakere.

Paneldeltakeren mottar et begrenset antall undersøkelser i måned i.h.h.t. kontrakt. I Sverige er dette vanligvis én undersøkelse i måneden, ikke mer enn to. I Norge og Danmark ligger snittet like under tre undersøkelser i måneden.

I de tre landene brukes det moderate insentiver. I Norge brukes poeng som kan veksles inn i gaver eller doneres til veldedige formål. Sverige og Danmark bruker primært lotteri og gavekort. Antall og verdi av poeng/gavekort er beregnet på grunnlag av antall intervjuer og lengden på undersøkelsen. Det er ingen sammenheng mellom belønningen og oppdragsgiveren.

Personvern

Undersøkelsen inneholder blant annet spørsmål om religion. Religion regnes som sensitive personopplysninger i alle de tre skandinaviske landene.

TNS-selskapene i både Norge, Sverige og Danmark har i alle undersøkelser svært strenge rutiner for behandling av opplysninger i datafiler. Etter kontakt med personvernombudet hos NSD fikk TNS Gallup bekreftet at denne undersøkelsen kunne gjennomføres etter vanlige rutiner i TNS med noen tilpasninger til dette prosjektet. Personvernet ble ivaretatt slik:

Som i alle undersøkelser med TNS sine paneler, ble personidentifiserbare data skilt fra undersøkelsesdata. CoMRel mottok kun anonymiserte data. Intervjudata ble slettet umiddelbart etter at oppdragsgiver hadde godkjent leveransen.

Respondentene ble tydelig informert om temaet i invitasjonen til undersøkelsen, slik at de som ikke ønsket å delta unngikk eksponering for undersøkelsen. Respondentene ble forsikret om at opplysningene ville bli behandlet konfidensielt, og at de ville bli anonymisert før rapportering til oppdragsgiver. Det blir også understreket at deltakelse var frivillig.

På enkelte mer sensitive spørsmål ble det lagt inn en tydelig mulighet til IKKE å svare på enkeltspørsmål. Dette ble løst ved bruk av alternativene både «vet ikke» og «ønsker ikke svare», samt mulighet til å gå videre i undersøkelsen uten å svare på alle spørsmål.

TNS Gallup gjennomførte dette prosjektet med en sikker link (HTTPS).

Gjennomføring

Datainnsamlingen til CoMRel-surveyen foregikk i perioden 16.-21. april 2015.

Det ble trukket et utvalg på 2300 respondenter i Norge. Av disse svarte 1099, som gir en svarprosent på 47,8. Dette er på nivå med gjennomsnittet av alle undersøkelser og gir gode og representative tall for befolkningen i Norge.

Både Sverige og Danmark trekker et større utvalg og regner med en raskere feltperiode. Her er respondentene oppmerksomme på at de kan ble stengt ute av undersøkelsen dersom de svarer for sent. Bestillingen fra CoMRel-prosjektet var på 1000 respondenter i hvert land. Straks Sverige når 1000 respondenter, stenger de døren for flere intervjuer. Den samme praksisen gjelder i Danmark.

Sverige sendte ut undersøkelsen til 4899 personer (hvorav 200 soft launch). De 1013 som inngår i utvalget gir en svarprosent på 20,7. Danmark sendte ut undersøkelsen til 4000 respondenter hvorav 1006 svarte. Dette gir en svarprosent rundt 25.

Både snitt- og median intervjuetid var 15 minutter i Norge. Det er en lang rekke svært høye minuttall, som indikerer at en del respondenter har gått inn og ut av undersøkelsen. Disse er fjernet i beregningen. All respons på mellom 5-25 minutter, som er en sannsynlig snitt-tid (dvs. 10 minutter over og under estimert tid) er beholdt. Snitt og median i Danmark er 16 minutter. I det svenske grunnlaget er ikke "total time" lagt ved, men erfaringsvis ligger det på samme nivå som i Danmark og Norge.

Det er rettet kritikk mot web-intervjuing fordi den erfaringen paneldeltakerne opparbeider seg fra tidligere undersøkelser, kan påvirke deres svaratferd i en nye undersøkelser, blant annet med en større tendens til å svare "vet ikke". Det er likevel ikke entydige tegn på en slik paneleffekt (Ladenburg, Sieling-Monas og Mateu 2015). En større undersøkelse fra Pew Research Center som

sammenlikner effekter av telefonintervju med webpaneler viser – interessant for denne studien – at mål for religion er mindre påvirket av hvilken type intervju som er anvendt, enn for andre temaområder (Pew 2015).

Kontekst for datainnsamlingen

Begivenheter og konflikter i datainnsamlingsperioden knyttet til tema for surveyen, kan tenkes å påvirke respondentene og dermed resultatet av undersøkelsen. Uansett, er et sideblikk til nyhetsbildet i perioden rundt datainnsamlingen 15.-21. april 2015 viktig å ha in mente ved tolkning av resultatene. De var ingen altomfattende nyhetssak i den aktuelle uken, men flere nyheter relatert til religion i samfunnskonflikter.

Norge: Nyheter om båtflyktninger i Middelhavet. Politisk debatt om hvor mange flyktninger Norge kan og bør ta fra Syria, og kostnader ved å bosette disse. Debatt om asylpolitikk overfor mindreårige barn. Disse sakene ble ikke direkte koplet til religion. Politikere forent i kamp mot antisemittisme. Pris for ytringsfrihet til unge muslimer som organiserte "Ring of Peace" rundt synagogen i Oslo.

Sverige: Rapporter om ulike former fundamentalistisk islamisme, særlig IS, men også Boko Haram. Oppmerksomhet om den kidnappede svensken Johan Gustafsson som fylte 40 år. Han har sittet fanget hos jihadister i Mali siden 2011. Den antiislamske organisasjonen Pegida arrangerte sin første marsj i Sverige. Omfattende dekning om båtflytningene i Middelhavet i reportasjer og ledere, men uten direkte kopling til religion. Förbundet Humanisterna publiserte mot slutten av uken reklame som fikk stor oppmerksomhet i mediene. Noe dekning av Riksdagen beslutning om å tillate konfesjonelle innslag i skoleavslutninger, og om medlemstap i Svenska Kyrkan.

Danmark: Mens datainnsamlingen foregikk var det en betydelig diskusjon i mediene om Det Konservative Folkepartis kampanje "Stop Nazi Islam isme", som ble lansert i denne perioden. Debatt fulgte også kronikken om "Kristendom er bedre enn islam" av de Konservatives politiske ordfører, bl.a. med innspill fra muslimske grupper. Båtflyktningene i Middelhavet fikk stor oppmerksomhet, men som i de andre landene knyttet flyktningediskusjonen bare indirekte til islam.

Vekting for å oppnå representativitet

Selv i sannsynlighetsutvalg vil det kunne oppstå tilfeldige avvik mellom profilen på respondentene og på befolkningene som helhet. For eksempel kan det tenkes at man får en mindre andel i aldersgruppen 30-40 år i utvalget enn i totalbefolkningen. Når det er brukt et tilfeldighetsutvalg, er det mulig å vekte resultatene på tilgjengelig statistikk, slik at man korrigerer for disse avvikene. TNS Gallup i Norge og Danmark, og TNS Sifo i Sverige besitter en lang rekke data om demografi som kan brukes som grunnlag for vekting. Denne undersøkelsen er vektet etter offisiell befolkningsstatistikk på kjønn, alder og geografi.

For å korrigere for tilfeldige utvalgsfeil og frafall er utvalgene innen hvert land cellevektet etter (etterstratifisert) region, kjønn og 6-delt alder.

Land/region	Menn						Kvinner					
	16-24 år	25-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70+ år	16-24 år	25-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70+ år
Sverige	564977	955044	670526	607060	577582	556979	531821	913032	650062	594680	585219	670395
Stockholm	118407	248775	163013	133521	107851	95515	114754	244450	158973	130845	114014	120391
East of middle-sweden	99198	152072	108620	99977	99266	97201	93694	143921	105513	97724	101337	114590
Småland with islands	49503	72772	54944	52449	53761	53724	45348	67233	52585	51002	52889	64006
South	82455	142414	98374	87302	83708	83865	78894	138583	95092	86172	86028	101213
West	113807	189890	132971	121529	114145	110520	107729	182017	129430	119490	115461	132129
North of middle-Sweden	48035	69553	54973	54934	58505	57523	43716	64994	53056	53686	57248	68385
North of Sweden	53572	79568	57631	57348	60346	58631	47686	71834	55413	55761	58242	69681
Danmark	338580	517728	404512	376915	339224	294709	323245	507364	398696	373963	349473	361767
Hovedstaden	102661	190587	128059	108862	90543	78384	104844	193414	126643	107833	98116	104229
Sjælland	44786	59585	61521	58878	56470	49041	40532	59195	61673	59005	58335	58082
Syddanmark	71931	99444	85318	84327	76843	69143	66288	95772	83917	83343	77662	82625
Midtjylland	81900	117508	89925	84273	77173	64477	77984	112662	88046	83610	77676	76947
Nordjylland	37302	50604	39689	40575	38195	33664	33597	46321	38417	40172	37684	39884
Norge	312144	535045	385033	333357	283149	228114	294414	506668	361966	318961	282047	284982
Oslo/Akershus	67626	150512	95953	76036	56684	43955	67652	148019	89634	72205	58520	57300
Resten av Østlandet	79928	120899	101948	92319	83686	69144	73796	116051	98294	90766	85371	86597
Sør- og Vestlandet	133057	218732	151905	132730	112933	90893	124727	201384	140695	125012	110046	112422
Midt- og Nord Norge	31533	44902	35227	32272	29846	24122	28239	41214	33343	30978	28110	28663

Det er ikke foretatt kontroll av fordelingen langs sentrale bakgrunnsvariabler ut over det TNS Gallup har gjort gjennom sine utvalgsprosedyrer og senere vekting.

Det kan være noe dårligere representativitet for de aller yngste og de aller eldste. Med utvalg på ca. 1000 respondenter vil det være få personer fra mindre politiske partier, mindre trossamfunn og mindre innvandrer miljøer. De sistnevnte er vanskeligere å rekruttere til paneler som CAWI-undersøkelser trekkes fra.

Analyser

Analyser av vektete datasett levert fra TNS Gallup er gjort i SPSS av CoMRel's forskere, med bistand fra Haakon Haugevik Jernsletten som forskningsassistent.

Referanser

Ladenburg, J., S.M. Sieling-Monas og N.C. Maeteu (2015). 'Hvad vi ikke ved – En analyse af paneleffekter blant webpanelister', i *Tidsskrift for samfunnsforskning*, 56(2): 233–246.

Pew (2015). 'From Telephone to the Web: The Challenge of Mode of Interview Effects iun Public Opinion Polls', Pew Research Center. May 13, 2015.
<http://www.pewresearch.org/2015/05/13/from-telephone-to-the-web-the-challenge-of-mode-of-interview-effects-in-public-opinion-polls/> [lastet ned 08.09.15]

VEDLEGG:

Spørreskjema for den norske del av undersøkelsen (© TNS)

[Kodeinstruksjoner er fjernet]

[Spørsmålene framkom i annet oppsett da respondentene så dem på web]

T1 : Introtekst

Omtale av religion i mediene kan både gi innsikt og være kilde til konflikt. Ved å delta i denne undersøkelsen bidrar du til forskning om hvordan religion i mediene forstås i dagliglivet. Undersøkelsen er et samarbeid mellom flere universiteter i Norden, ledet fra Universitetet i Oslo.

Dine svar er anonyme og vil ikke kunne knyttes til deg som person. Du trenger ikke å svare på alle spørsmål dersom du ikke ønsker.

T2 : Først kommer noen spørsmål om din bruk av medier

Q1 : Mediebruk siste 7 dager :

Hvilke av følgende medier har du brukt siste 7 dager?

Kryss av alle medier brukt siste 7 dager

- 1 Nettaviser
- 2 Papiravis
- 3 TV (også TV via internett)
- 4 Radio (også radio via internett)
- 5 Bok (både papir-, lyd eller digitale bøker)
- 6 Ingen av de ovennevnte

Q2 : Aktiviteter på internett :

Har du gjort noe av følgende på internett siste 7 dager (via PC/mac, mobil eller nettbrett)?

Kryss av alle alternativer du har gjort siste 7 dager

- 1 Lest nyheter
- 2 Vært på Facebook
- 3 Vært på andre sosiale medier (som Twitter, SnapChat, LinkedIn etc)
- 4 Ingen av de ovennevnte

Q3 : Innhold sett på TV siste 7 dager :

Har du sett noe av følgende på TV siste 7 dager

Kryss av

- 1 Nyheter i en av NRKs TV-kanaler
- 2 Nyheter i andre kanaler
- 3 Andre programmer i en av NRKs TV-kanaler
- 4 Ingen av de ovennevnte

Q4 : Innhold lyttet på radio siste 7 dager :

Har du lyttet til noe av følgende på radio siste 7 dager

Kryss av

- 1 Nyheter i en av NRKs radio-kanaler
- 2 Nyheter i andre radio-kanaler
- 3 Andre programmer i en av NRKs radio-kanaler
- 4 Ingen av de ovennevnte

T3 : Så noen spørsmål om ditt forhold til bestemte typer innhold i mediene (alle typer medier under ett)

Q5 : Nyheter mest opptatt av? :

Hva slags nyheter er du mest opptatt av?

Ranger fra 1 for den type nyheter du er MEST interessert i til 3 for den type nyheter du er MINST interessert i:

Dersom du ikke vet eller ikke ønsker å svare på spørsmålet, kan du gå videre med å trykke «neste»

Internasjonale nyheter
Nasjonale nyheter
Lokale nyheter

Q6 : Tema mest interessert i? :

Hvilke av de tema eller områder som er listet opp nedenfor er du interessert i å finne i mediene?

Ranger dem fra 1 til 8 der 1 er det stoffområde du er MEST interessert i og 8 det du MINST interessert i:

Dersom du ikke vet eller ikke ønsker å svare på spørsmålet, kan du gå videre med å trykke «neste»

Kultur
Næringsliv
Politikk
Religion
Sex og samliv
Sport
Underholdning
Vitenskap

Q7 : Sider ved religion_interesse :

Hvilke sider ved religion i mediene er du mest interessert i?

Ranger dem fra 1 til 6 der 1 er det stoffområde du er mest interessert i og 6 det du er minst interessert i:

Religion i nyheter
Religion og politikk
Religion og kultur
Religion i underholdning
Gudstjenester og andakter
Religion som moralsk refleksjon

Q8 : Frekv diskusjon religion :

Hvor ofte diskuterer du nyheter om religion med andre?

Kryss av

- 1 Daglig
- 2 Ukentlig
- 4 Månedlig
- 6 Sjeldnere
- 7 Aldri
- 8 Ønsker ikke svare
- 9 Vet ikke

Q9 : Enig/uenig medier vs. religion :

Hvor enig eller uenig er du med disse påstandene?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Mediene bør ha en mer omfattende dekning av islam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mediene bør ha en mer omfattende dekning av kristendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mediene bør ha en mer omfattende dekning av jødedommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q10 : Enig/uenig medier vs. religion_1 :

Hvor enig eller uenig er du med disse påstandene?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Mediene bør ha en mer kritisk dekning av islam	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mediene bør ha en mer kritisk dekning av kristendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mediene bør ha en mer kritisk dekning av jødedommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q11 : Enig/uenig medier vs. religion_2 :

Hvor enig eller uenig er du med disse påstandene?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Islam utgjør en trussel mot norsk kultur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kristendommen utgjør en trussel mot norsk kultur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jødedommen utgjør en trussel mot norsk kultur	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q12 : Enig/uenig medier vs. religion_3 :

Hvor enig eller uenig er du med disse påstandene?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Religiøse ledere fra islam har større rett enn andre personer til å uttale seg i mediene om kultur, moral og etikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Religiøse ledere fra kristendommen har større rett enn andre personer til å uttale seg i mediene om kultur, moral og etikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Religiøse ledere fra jødedommen har større rett enn andre personer til å uttale seg i mediene om kultur, moral og etikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q13 : Enig/uenig medier vs. religion_4 :

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken eller	Delvis enig	Helt enig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
NRK bør bare sende programmer som skildrer islam på en saklig og objektiv måte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
NRK bør bare sende programmer som skildrer kristendommen på en saklig og objektiv måte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
NRK bør bare sende programmer som skildrer jødedommen på en saklig og objektiv måte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q14 : Holdning til NRKs dekning av religion :

NRK sender i dag gudstjenester og lignende forkynnende programmer. Mener du slike programmer bør hentes fra flere religioner eller bare fra kristendommen?

Kryss av på svaralternativet som passer best til din mening:

- 1 NRK bør ikke sende forkynnende programmer fra noen religion
- 2 Alle religioner bør få like stor oppmerksomhet
- 3 Det bør sendes i samsvar med medlemstallet i de ulike religionene.
- 4 Det meste som sendes bør høre til kristendommen.
- 5 Alt som sendes bør høre til kristendommen.
- 6 Ønsker ikke å svare
- 9 Vet ikke.

Q15 : Frekvens besøk religiøse nettsteder :

På internett finnes en rekke nettsteder som handler om forskjellige religiøse temaer. Hvor ofte besøker du...

Kryss av

	Aldri	Én gang i året eller sjeldnere	Månedlig eller noen ganger i året	Ett par ganger i måneden	Ukentlig eller daglig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
...nettsteder om kristendom, islam eller jødedom?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...nettsteder om alternativ religion, f.eks. astrologi, new age etc.?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...nettsteder om hinduisme eller buddhisme?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q16 : Frekvens diskuterer religiøs ekstremisme :

Hvor ofte diskuterer du nyheter om religiøs ekstremisme med andre?

Kryss av

- 1 Daglig
- 2 Ukentlig
- 3 Månedlig
- 4 Sjeldnere
- 5 Aldri
- 6 Ønsker ikke svare
- 7 Vet ikke

Q17 : Hvor og frekvens diskusjon om religiøs ekstremisme :

I hvilke sammenhenger har du diskutert religiøs ekstremisme i nyhetene siste 12 måneder?

Kryss av

- 1 Hjemme med familien
- 2 Med venner
- 3 På arbeidsplass eller skole
- 4 I sosiale medier (f.eks. Facebook eller Twitter)
- 5 I kommentarfelt på nettaviser eller diskusjonsfora på nettet
- 6 I kirken eller andre religiøse samlingssteder
- 7 På kafe eller andre utesteder
- 8 Ønsker ikke svare
- 9 Vet ikke

T4 : Nå kommer en liste med seks typer nedsettende ytringer som vi ber deg vurdere om bør aksepteres i ulike sammenhenger

Q18 : Nedsettende ytringer :

Mener du at følgende nedsettende ytring bør aksepteres på noen av følgende arenaer?

FLERE SVAR MULIG

	Nedsettende ytringer om religioner	Nedsettende ytringer om innvandrere	Nedsettende ytringer om muslimer som gruppe	Nedsettende ytringer om kristne som gruppe	Nedsettende ytringer om jøder som gruppe	Nedsettende ytringer om lesbiske, homofile eller transpersoner
Hjemme med familien	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Med venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
På arbeidsplass eller skole	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I sosiale medier (f.eks. Facebook eller Twitter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I kommentarfelt på nettaviser eller diskusjonsfora på nettet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I kirken eller andre religiøse samlingssteder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
På kafe eller andre utesteder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bør ikke aksepteres noen steder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ønsker ikke svare	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vet ikke	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q19 : Påstander om ytringsfriheten :

Nedenfor følger noen påstander. Vi ber deg markere hvor enig eller uenig du er for hver påstand

	Helt enig	Delvis enig	Verken eller	Delvis uenig	Helt uenig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Fremmedfiendtlige holdninger bør tolereres	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ytringer som håner religion bør være tillatt	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Alle religiøse grupper i Norge bør ha like rettigheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vi må respektere alle religioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ser man på verden rundt oss fører religion til mer konflikt enn fred	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mennesker med sterk religiøs tro er ofte for intolerante overfor andre	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q20 : Enig/uenig religion i det offentlige :

Hvor enig eller uenig er du i disse påstandene?

Mediene bør...

Kun ett kryss per linje

	Helt enig	Delvis enig	Verken eller	Delvis uenig	Helt uenig	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
...tilrettelegge for dialog og forståelse når det oppstår spenninger rundt religion	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...kunne ta opp spørsmål om religion på en satirisk eller humoristisk måte	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...være kritiske om problematiske sider ved religion	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...gi rom for diskusjoner om konflikter rundt religion	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...vie religiøse tema mye oppmerksomhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q21 : Debatt berører religion :

Har du i løpet av de siste 12 månedene deltatt i debatt som berører religion i følgende medier?

Kryss av alle medier du har debattert i

	Ja, én gang	Ja, noen ganger	Ja, mange ganger	Nei	Ønsker ikke svare	Vet ikke
Sendt inn debattinnlegg til papiravis	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Skrevet debattinnlegg i nettaviser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I kommentarfelt på nettaviser eller diskusjonsfora på nettet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Deltatt i debatt på sosiale medier (f.eks Facebook, Twitter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ønsker ikke svare	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vet ikke	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q22 : Deltatt demonstrasjon :

Har du i løpet av de siste 12 månedene deltatt i demonstrasjon som angikk religion

- 1 Ja, én gang
- 2 Ja, noen ganger
- 3 Ja, mange ganger
- 4 Nei
- 5 Ønsker ikke svare
- 9 Vet ikke

Q23 : Deltatt debatt :

Har du i løpet av de siste 12 månedene deltatt i debattmøte der religion var tema

- 1 Ja, én gang
- 2 Ja, noen ganger
- 3 Ja, mange ganger
- 4 Nei
- 5 Ønsker ikke svare
- 9 Vet ikke

Q24 : Religiøse symboler på bygg :

Mener du at følgende religiøse symboler bør være synlige på offentlige steder, for eksempel bygninger?

	Ja	Nei	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Kors eller andre kristne symboler på bygg	☐	☐	☐	☐
Skilt som viser at det er en moské	☐	☐	☐	☐
Minaret (dvs. tårn på moské)	☐	☐	☐	☐
Kirketårn	☐	☐	☐	☐

Q25 : Rett til å gå med kors og hijab :

Bør mennesker i følgende grupper kunne gå med et **kors** eller **hijab** for å uttrykke sin religiøse tilhørighet?

Kryss av for de grupper du mener har rett til å bære kors eller hijab

	Kors	Hijab	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
Skoleelever	☐	☐	☐	☐
Lærere i videregående skoler	☐	☐	☐	☐
Nyhetsopplere på TV	☐	☐	☐	☐
Politi	☐	☐	☐	☐
Ansatte i helsevesenet	☐	☐	☐	☐

Q26 : Sammenhenger møtt på religion, islam, kristendom :

I hvilke av følgende sammenhenger har du i løpet av de siste 12 månedene støtt på eller innhentet informasjon om.....

Kryss av på alle alternativer som passer

	...spørsmål om tro og religion generelt	...Islam spesielt	...Kristendom spesielt	...Jødedom spesielt	Ønsker ikke å svare	Vet ikke
I familien	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Blant venner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I skolen eller på arbeidet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjennom TV	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I aviser (på papir eller digitalt)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I sosiale medier (Facebook, Twitter etc.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
På andre websider	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjennom radio	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I kirke, moské eller andre religiøse lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐

T5 : Nå kommer noen spørsmål om ditt eget forhold til religion og livssyn

Q27 : tilhørende til religioner :

I hvilken grad anser du deg som tilhørende til følgende religioner/trosretninger?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad	Ønsker ikke svare	Vet ikke
Kristendom	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Islam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jødedom	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buddhisme eller hinduisme	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annen religion	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q28 : Faktorer viktig for tilhørighet :

I hvilken grad er følgende faktorer viktig for at du anser deg som tilhørende [stream inn svar i forrige spørsmål]?

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad	Ønsker ikke svare	Vet ikke
[stream inn religion] er en del av min kultur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] er en del av min nasjonale tilhørighet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] er noe jeg er født inn i	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] er noe jeg deler med min familie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] er mitt personlige valg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] viser hvem jeg er	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] er noe jeg kan ha nytte av	☐	☐	☐	☐	☐	☐
[stream inn religion] inneholder viktige verdier	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q29 : Religiøs, søkende osv :

I hvor stor grad ser du på deg selv som ...

Kryss av det som passer

	Ikke i det hele tatt	I liten grad	Til en viss grad	I stor grad	Ønsker ikke svare	Vet ikke
Religiøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Søkende	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Troende	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Åndelig	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke religiøs	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tvilende	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q30 : Frekv besøk :

Hvor ofte de siste 12 månedene har du besøkt et gudstjenestelokale (kirke, bedehus, moské, synagoge eller annet religiøst forsamlingslokale) for å...

	Hver dag	Hver uke	Hver måned	Minst én gang	Aldri	Ønsker ikke svare	Vet ikke
...delta i felles bønn eller gudstjeneste i egen religiøs tradisjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...delta i en annen anledning i egen religiøs tradisjon (konfirmasjon, bryllup, begravelse e.l.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
...delta i seremoni eller arrangement i annen religiøs tradisjon enn min egen (konfirmasjon, bryllup, begravelse e.l.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q31 : Utsagn forhold tro og religion :

Hvilke av følgende påstander stemmer i ditt forhold til tro og religion?

Kryss av for alle påstander som passer

- 1 Jeg har blitt mer interessert i åndelige eller religiøse spørsmål de siste 5 årene
- 2 Jeg leser i Bibelen/Koranen eller lignende minst én gang i måneden
- 3 Jeg ber minst én gang i måneden
- 4 Jeg interesserer meg for alternativ religion, f.eks. spiritualisme, astrologi, new age eller lignende
- 5 Jeg synes ikke man kan være en sann troende og samtidig tro på alternative former for religion
- 6 Ønsker ikke å svare på påstandene over

T6 : Til slutt ber vi deg svare på noen bakgrunns spørsmål. Alle dine svar er anonymiserte!

Q32 : Hvor er du født? :

Hvilket land er du født i?

- 1 Norge
- 2 Norden
- 3 Europa forøvrig
- 4 Utenfor Europa
- 5 Ønsker ikke svare

Q33 : Foreldrene født utenfor Norge? :

Er noen av foreldrene dine født i et annet land enn Norge?

- 1 Nei
- 2 Ja, min mor
- 3 Ja, min far
- 4 Ja, begge
- 5 Ønsker ikke å svare

Q34 : Partitilhørighet :

Hvis det var valg i dag, hvilket parti ville du stemt på?

- 1 Det norske Arbeiderparti
- 2 Fremskrittspartiet
- 3 Høyre
- 4 Kristelig Folkeparti
- 5 Miljøpartiet De Grønne
- 6 Rødt
- 7 Senterpartiet
- 8 Sosialistisk Venstreparti
- 9 Venstre
- 10 Andre partier og lister
- 11 Ville ikke stemt
- 12 Vet ikke
- 13 Vil ikke oppgi parti

Q35 : Hyppighet Internett :

Hvor ofte bruker du Internett?

- 1 Alltid/nesten hele tiden
- 2 Flere ganger om dagen
- 3 Én gang om dagen
- 4 Et par ganger i uken
- 5 Én gang i uken
- 6 Én gang hver annen uke
- 7 Én gang i måneden
- 8 Sjeldnere enn én gang i måneden
- 9 Aldri

Ytterligere bakgrunnsvariabler er lagt til fra faste bakgrunnsopplysninger i TNS Gallup sitt panel i Norge. Dette gjelder:

Kjønn
Alder
Bosted by/land
Bosted landsdel
Utdanning
Brutto årsinntekt (egen og for husstanden)
Husstandstørrelse
Boligsituasjon
Kilde til livsopphold
Jobb i privat/offentlig sektor – bransje
Type mobile medier til disposisjon

TNS Gallups batteri av bakgrunnsvariabler er noe annerledes i Danmark og Sverige.